

O ocenach oddziaływania na środowisko

2015-10-08

Trwa Konferencja *Środowisko Informacji* zorganizowana przez Ministerstwo Środowiska we współpracy z Generalną Dyrekcją Ochrony Środowiska. Drugiego dnia spotkania w programie 5 równoległych sesji tematycznych wśród, których tematyka ocen oddziaływania na środowisko. Panel *Oceny oddziaływania na środowisko* moderuje Zastępca Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska Andrzej Dziura.

W programie debaty problematyka związana z procedurą ocenową. Prelegenci, wśród których są przedstawiciele Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, zaprezentują:

- *Czy bioróżnorodność jest dziś zagrożona i jak sprzyjać jej zachowaniu przez prawidłowe podejście w SOOŚ?*

Dane pozyskane z istniejących źródeł i otrzymane w wyniku inwentaryzacji przyrodniczej nie są wystarczające dla celów oceny i strategicznej oceny na środowisko. Rzeczywistym przedmiotem oceny jest wartość nadawana bioróżnorodności, będąca projekcją stanu wiedzy, świadomości, poglądów, uwarunkowań społeczno-gospodarczych, a także kontekstu lokalnego, regionalnego i ponadregionalnego. Samo zestawienie danych liczbowych, charakteryzujących bogactwo biologiczne, nie jest wystarczające do oceny. Ważną rolę odgrywa percepcja społeczna wartości elementów środowiska, co powoduje, że konsultacje społeczne są niezbędnym elementem oceny

- *Strategiczne oceny oddziaływania na środowisko narzędziem dla zachowania bioróżnorodności.*

Strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko poddawane są projekty strategii, polityk czy planów, które tworzą ramy dla realizacji późniejszych przedsięwzięć, mogących znacząco oddziaływać a środowisko. SOOŚ jest więc narzędziem planowania dalszego rozwoju, spójności działań i wzorcem, do którego się odwołujemy przy realizacji przedsięwzięć i wydawania dla nich decyzji administracyjnych oraz przy wydatkowaniu u środków na ich realizację. Na tym poziomie weryfikujemy priorytety rozwoju gospodarczego w odniesieniu do kosztów społecznych i priorytetów ochrony środowiska. Mechanizm ten pozwala na realizację strategii zrównoważonego rozwoju kraju uwzględniając zachowanie bioróżnorodności, jako warunku do prawidłowego rozwoju środowiska naturalnego, a tym samym zachowania zdrowia i życia ludzi.

- *Udział społeczeństwa w procedurach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko i oceny oddziaływania na środowisko.*

W trakcie prezentacji przedstawione zostaną podstawy prawne udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko oraz ocenie oddziaływania przedsięwzięć na środowisko. Omówiony zostanie ponadto przebieg tej procedury oraz wskazane zostaną zasady dobrych praktyk, których zastosowanie zwiększa skuteczność działań podmiotów przeprowadzających ocenę oddziaływania.

- *Właściwe definiowanie znaczącego negatywnego oddziaływania.*

Ocena oddziaływania na środowisko dotyczy znaczących oddziaływań. Czy to zdanie jest jeszcze aktualne? Jeśli tak, to w jakim stopniu? Czy można zdefiniować znaczące negatywne oddziaływanie? Czy można to uczynić w przepisach prawnych, tak by usprawnić proces oceny? Prezentacja będzie próbą poszukiwania odpowiedzi na te pytania.

- *Rekomendowany zakres informacji oraz analiz do sporządzania raportów ooś w zakresie zgodności z zapisami Ramowej Dyrektywy Wodnej*

W dokumentacji środowiskowej, opracowywanej dla danego przedsięwzięcia, nie ma prawnego obowiązku przygotowania odrębnego rozdziału dotyczącego wpływu inwestycji na wody i cele środowiskowe Ramowej Dyrektywy Wodnej. Jednakże jest to jeden z istotniejszych elementów analizy oddziaływania przedsięwzięcia, który może zaważyć o możliwości jego realizacji. Opracowywane ekspertyzy oraz raporty w tym zakresie często wskazują różne źródła informacji, danych i analiz wykorzystywanych do oceny. Rozbieżności w przyjętych danych wejściowych niejednokrotnie wpływają na wyniki oceny oraz niewłaściwą ich interpretację po stronie inwestora. Celem prezentacji będzie przedstawienie rekomendowanego, usystematyzowanego podejścia do oceny wpływu przedsięwzięcia na cele dyrektywy, w zakresie niezbędnym do prawidłowej realizacji raportu ooś.

- *Baza danych o ocenach oddziaływania na środowisko.*

Zaprezentowane zostaną podstawy prawne i rola bazy danych o ocenach oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko, rodzaje informacji gromadzonych w bazie w zakresie przedsięwzięć z grup I i II oraz ocen oddziaływania na obszary Natura 2000. Ponadto możliwości wykorzystania bazy przez szerokie grono użytkowników: organy prowadzące postępowania ocenowe, organy uzgadniające i opiniujące, jak i społeczeństwo.

- *Jakość raportów oceny oddziaływania na środowisko w funkcji informacji o środowisku.*

Prezentacja przedstawia podstawy prawne przygotowywania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz omawia ich rolę, jako narzędzia w procesie udostępniania informacji o środowisku. Ponadto przykłady najczęściej popełnianych błędów w przygotowywaniu raportów, mogące mieć wpływ na skuteczne udostępnienie informacji o środowisku.

- *Właściwy dobór metod obserwacji i wskaźników w ocenie wpływu farm wiatrowych na bioróżnorodność ptaków i nietoperzy*

Powszechnie uważa się, że farmy wiatrowe są znaczącymi "zabójcami ptaków", a propozycje ich lokalizacji m.in. właśnie z tego powodu bywają opiniowane negatywnie. Wieloletnie pomiary z wykorzystaniem radaru ornitologicznego 3BRS, dotyczące wpływu farm wiatrowych na zachowania ptaków i nietoperzy oraz równoległe badania śmiertelności rzeczywistej prowadzone na tych samych turbinach, skłaniają do odmiennych wniosków. Owszem, potwierdzają one, że śmiertelność i zachowania ptaków zależą od gęstości lotów, jednak wskazują również, iż ocena oddziaływania farm wiatrowych na podstawie tradycyjnych obserwacji może prowadzić do błędnych wniosków, a decyzja o zaniechaniu lub ograniczeniu procesu inwestycyjnego może być podjęta na podstawie niepewnych przesłanek.

- *Praktyczne podejście do ocen oddziaływania na środowisko - metodyka uwzględniania Ramowej Dyrektywy Wodnej na przykładzie programów inwestycyjnych górnej Wisły*

W prezentacji metoda analizy wielokryterialnej, uwzględniająca aspekty środowiskowe, zastosowana w programach inwestycyjnych ochrony przed powodzią, podejmowanych w latach 2012 - 2015, w regionie górnej Wisły. Metoda zakłada rozpatrywanie efektów określonego programu inwestycyjnego z uwzględnieniem aspektów powodziowych, społecznych, środowiskowych oraz ekonomicznych. Ponadto na badanie czułości rozwiązania na system wag, jakie można przypisać poszczególnym kryteriom i ich grupom. Została zastosowana do wyboru kompromisowych zestawień inwestycji m. in. w zlewniach Soły, Skawy, Raby, Dunajca, Wiśłoki, Sanu z Wiślakiem, Nidy i Czarnej Staszowskiej, a także w mniejszych bezpośrednich dopływach w regionie Górnej Wisły.

- *Wariantowanie w procesie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko na przykładzie Planu zarządzania ryzykiem powodziowym.*

Zgodnie z wymaganiami prawnymi w procedurze strategicznej oceny konieczne jest rozważenia wariantów alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w projektowanym dokumencie. Jak powinien wyglądać ten proces by zapewnić zintegrowanie strategicznej oceny z oceną oddziaływania na zrównoważony rozwój oraz zrozumienie przez organ planujący konsekwencji obu procesów i odwrotnie.

- *Jak wykorzystać przestrzenne dane geośrodowiskowe Państwowej Służby Geologicznej przy sporządzaniu raportów ocenowych i opracowań ekofizjograficznych.*

Państwowa Służba Geologiczna gromadzi, przetwarza i cyklicznie aktualizuje przestrzenne informacje geośrodowiskowe, stanowiące zintegrowaną bazę danych o środowisku, niezbędną m.in. dla fazy studialnej opracowywania oceny oddziaływania na środowisko i raportów środowiskowych. Poza danymi o obszarach wymagających ochrony ze względów przyrodniczych, dysponuje także warstwami informacyjnymi na temat obszarów konfliktowych, obarczonych ryzykiem (np. inwestycyjnym), warunków budowlanych, geozagrożeń, a także obszarów predysponowanych do lokalizowania obiektów uciążliwych (lub potencjalnie uciążliwych) dla środowiska. Bazy danych przestrzennych Państwowej Służby Geologicznej stanowią kompletny zasób podstawowych informacji wejściowych do szeroko rozumianych analiz geośrodowiskowych - dla potencjalnych inwestorów, deweloperów, planistów, sektora bezpieczeństwa, administracji państwowej, a także środowisk naukowych. Scalone i zintegrowane dane oferowane są w formie analogowej oraz powszechnie udostępniane na stronach internetowych

[Wiecej o konferencji.](#)

Konferencja Środowisko Informacji - panel GDOŚ, Warszawa — 8 października 2015 r.

